

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ŠKOLNÍ DRUŽINU

„HRAVÁ DRUŽINA“

Mateřská škola, základní škola a dětský domov Ivančice, příspěvková organizace

Obsah

1	Identifikační údaje	3
2	Charakteristika školní družiny	5

ŠVP pro Školní družinu při Mateřské škole, základní škole a dětském domově Ivančice, příspěvkové organizaci

3	Podmínky pro výchovu a vzdělávání	7
3.1	Podmínky pro přijímání účastníků	7
3.2	Materiální podmínky	6
3.3	Personální podmínky	7
3.4	Ekonomické podmínky	7
3.5	Podmínky bezpečnosti a ochrany zdraví, psychosociální podmínky	8
4	Cíle zájmového vzdělávání ve školní družině	9
4.1	Klíčové kompetence	10
5	Formy vzdělávání školní družiny	15
5.1	Organizace činností školní družiny	16
5.2	Roční časový plán	16
6	Obsah vzdělávání školní družiny	18
6.1	Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	21
6.2	Podmínky pro vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných	22
7	Evaluační procesy	23
8	Přílohy	25

ŠVP pro Školní družinu při Mateřské škole, základní škole a dětském domově Ivančice, příspěvkové organizaci

1 Identifikační údaje

Název programu: **Školní vzdělávací program pro školní družinu „Hravá družina“** zpracovaný podle ustanovení § 5 odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů

č. j. s 849/ 2019_Gac

Předkladatel:

- Název školy: Mateřská škola, základní škola a dětský domov Ivančice, příspěvková organizace
- Adresa: Široká 484/42, 664 91 Ivančice
- IČO: 708 40 661
- Identifikátor zařízení: 181 049 279
- Právní forma: příspěvková organizace
- Ředitelka: Ing. Marta Špalková
- Zástupkyně ředitelky: PaedDr. Miroslava Křupalová
- Koordinátor ŠVP: PaedDr. Miroslava Křupalová

Kontakty:

- telefon: 546 451 931, 777 572 070, ředitelka 725 961 069, zástupkyně ředitelky 725 961 134
- e-mail: spec.sk.iva@volny.cz
- www: specskiva.cz

ŠVP pro Školní družinu při Mateřské škole, základní škole a dětském domově Ivančice, příspěvkové organizaci

Zřizovatel:

- Název zřizovatele: Jihomoravský kraj
- Adresa: Brno, Žerotínovo náměstí 3/5, PSČ 601 82
- Kontakty: Ing. Simona Neubauerová, vedoucí úseku speciálního školství, tel. 541 651 111, neubauerova.simona@kr-jihomoravsky.cz

Kapacita: 25 žáků

- Počet oddělení: podle počtu zapsaných žáků (aktuálně 3)

Platnost dokumentu od: 1. 9. 2019

PLATNOST OD: 1. 9. 2019

VERZE SVP: 7

ČÍSLO JEDNACÍ: s 849/2019_Gac

DATUM PROJEDNÁNÍ VE ŠKOLSKÉ RADĚ: 26.8.2019

DATUM PROJEDNÁNÍ V PEDAGOGICKÉ RADĚ: 27. 8. 2019

Razítko školy:

Podpis ředitelky:

ŠVP pro Školní družinu při Mateřské škole, základní škole a dětském domově Ivančice, příspěvkové organizaci

2 Charakteristika školní družiny

Školní družina je součástí školského zařízení Mateřská škola, základní škola a dětský domov Ivančice, příspěvková organizace.

Škola je určena pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami podle § 16 školského zákona ve znění pozdějších předpisů. Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrná opatření realizuje škola a v našem případě prakticky celé školské zařízení.

Školní družina byla zřízena se souhlasem zřizovatele v roce 2013 jako nezbytný krok po transformaci školského zařízení (původně určeného pouze dětem a žákům se sluchovým postižením) a rozšíření nabízených vzdělávacích možností (zřízení tříd základní školy speciální, třídy pro žáky s vadami řeči a pro žáky s PAS). S nárůstem žáků školy z blízkého okolí, kteří nepotřebovali využívat služby internátu a zaměstnaností rodičů těchto žáků, vznikl a trvá zájem o školní družinu.

Školní vzdělávací program naší školní družiny navazuje na školní vzdělávací programy dalších subjektů zařízení. Ve školském zařízení se realizují tyto vzdělávací programy:

- mateřská škola – „Hravý svět“ podle RVP pro PV
- základní škola – „Hravá škola“ podle RVP pro ZV
- základní škola speciální – „Nejhravější škola“ podle RVP pro ZŠS
- internát – „Hravé odpoledne“ zpracovaný podle § 5 odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů
- dětský domov – „Hravý domov“ zpracovaný podle ustanovení § 5 odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů

ŠVP pro Školní družinu při Mateřské škole, základní škole a dětském domově Ivančice, příspěvkové organizaci

Posláním každé školní družiny (ŠD) je zajistit žákům výchovu a vzdělávání a v maximální možné míře rozvíjet smysluplné trávení volného času. ŠD je mezičlánkem mezi vzděláváním ve škole a výchovou v rodině a rodině je důležitým výchovným partnerem. Plní výchovně vzdělávací cíle, rozvíjí nadání dětí, uplatňuje individuální přístup, speciálně pedagogické zásady u dětí se speciálními vzdělávacími potřebami. Prohlubuje dovednosti formou her, výletů, soutěží, četbou, besedami, motivačními projekty. Zabezpečuje odpočinek, relaxaci, sportovní, výtvarné, pracovní a spontánní činnosti. Zaměřuje se na ochranu životního prostředí, dodržování zásad bezpečnosti a zdravý životní styl. Má důležitou úlohu v prevenci sociálně patologických jevů. Podílí se na vytváření pohodového sociálního klimatu a rozvíjí estetické cítění.

Důležitým specifikem naší školní družiny je

- zaměření výchovně vzdělávací práce na děti s přiznanými podpůrnými opatřeními, a to zejména v rozsahu 2 – 4 stupně,
- návaznost na vzdělávání v ZŠ a ZŠS
- uplatňování pedagogických a speciálně pedagogických podpůrných opatření realizovatelných ve školní družině podle doporučení školního poradenského pracoviště (PLPP) nebo školského poradenského zařízení (IVP)

V naší školní družině se jedná se především o děti

- s potřebou podpory ve vzdělávání z důvodu sluchového postižení a oslabení sluchového vnímání
- s potřebou podpory ve vzdělávání z důvodu narušené komunikační schopnosti
- s potřebou podpory ve vzdělávání z důvodu poruch autistického spektra
- s potřebou podpory ve vzdělávání z důvodu odlišných kulturních a životních podmínek
- s potřebou podpory ve vzdělávání z důvodu specifických poruch učení
- s potřebou podpory ve vzdělávání z důvodu nadání

Podle možností dále

- s potřebou podpory ve vzdělávání z důvodu mentálního postižení
- s potřebou podpory ve vzdělávání z důvodu tělesného postižení
- s potřebou podpory z důvodů souběžného postižení více vadami
- s potřebou podpory ve vzdělávání z důvodu specifických poruch chování

ŠVP pro Školní družinu při Mateřské škole, základní škole a dětském domově Ivančice, příspěvkové organizaci

Z výše uvedených důvodů je třeba, aby každá plánovaná i neplánovaná činnost ve školní družině byla vykonávána s ohledem na individuální podpůrná opatření konkrétního dítěte.

3 Podmínky pro výchovu a vzdělávání

3.1 Podmínky pro přijímání účastníků

Přijímání účastníků do školní družiny se řídí aktuálním Vnitřním řádem školní družiny.

- školní družina je určena žákům prvního stupně základní školy, popřípadě prvního stupně základní školy speciální
- zápis probíhá v termínu určeném ředitelkou školy
- pro přijetí účastníka do školní družiny podává zákonný zástupce přihlášku na každý školní rok na školním formuláři
- pro přijetí jsou stanovena kritéria, která rozhodují v případě zájmu vyššího než je kapacita (více ve vnitřním řádu)
- ředitelka školy písemně vyrozumí zákonného zástupce účastníka o přijetí nebo nepřijetí do školní družiny

3.2 Materiální podmínky

Školní družina je součástí školského zařízení Mateřská škola, základní škola a dětský domov Ivančice, příspěvková organizace, má tři oddělení a je určena pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními viz výše.

Školní družina (ŠD) je umístěna v prvním patře novější budovy nad mateřskou školou. Třídy mají společný vstupní prostor, společné sociální zázemí (oddělené pro chlapce a dívky), samostatné prostory pro jednotlivé třídy, kabinet pro vychovatelky i společný sklad materiálu. Pro svačinky i zájmovou činnost (vaření) slouží vybavená kuchyňka. Jednotlivé třídy jsou členité, aby umožňovaly žákům relaxační i herní aktivity společné i individuální, a v případě žáků s autismem i místo se strukturovaným režimem. Třídy jsou vybaveny funkčním estetickým nábytkem a množstvím pomůcek a her.

Pro pobyt venku využívá družina školní zahradu s herními a relaxačními prvky, hřištěm a přírodní učebnou. Školní zahrada má dostatek prostoru i pro jízdu na kole či koloběžce. Pro vycházky je využíváno blízké okolí školy.

Školní družina má speciální telefonní linku, napojenou i na venkovní zvonek pro kontakt se zákonnými zástupci a zajištění odchodu z budovy.

ŠVP pro Školní družinu při Mateřské škole, základní škole a dětském domově Ivančice, příspěvkové organizaci
Pedagogičtí pracovníci průběžně sledují stav a zlepšování materiálních podmínek. Postupně se doplňují relaxační prvky, audiotechnika a ICT a materiály pro tvořivou činnost.

3.3 Personální podmínky

Pedagogické působení zajišťují 3 vychovatelky s potřebnou kvalifikací a 3 asistentky pedagoga. V každé třídě tak odpoledne působí 1 vychovatelka a po polovinu doby 1 asistentka. Částečnou podporu poskytují i asistentky pedagoga ze základní školy, které sem doprovázejí žáky ze svých tříd po vyučování a obědě.

Všichni pedagogičtí pracovníci jsou kvalifikovaní. Dle možností si vychovatelky rozšiřují odborné zaměření v akreditovaných kurzech a samostudiem.

3.4 Ekonomické podmínky

Stanovení výše úplaty za zájmové vzdělávání ve školní družině stanovuje ředitelka školy – viz vnitřní řád.

3.5 Podmínky bezpečnosti a ochrany zdraví, psychosociální podmínky

Podmínky bezpečnosti, ochrany zdraví a pravidla chování účastníků ve školní družině jsou stanoveny v platném Vnitřním řádu školní družiny a rádech prostor, které školní družina využívá.

Vychovatelka odpovídá za bezpečnost účastníků ve školní družině. Účastníci jsou seznámeni se zásadami bezpečnosti a jsou povinni se jimi řídit. O poučení provede vychovatelka zápis do Přehledu výchovně vzdělávací práce v první hodině školního roku a dodatečné poučení u účastníků, kteří v první hodině chyběli. Přijímá opatření k prevenci rizik a minimalizuje nebezpečí vzniku úrazů.

Podmínky pro hygienické působení se řídí vyhláškou ministerstva zdravotnictví č. 410/2005 Sb. Ve školní družině je zajištěna vhodná struktura režimu dne, zdravé prostředí, stravovací a pitný režim a dostupnost prostředků první pomoci (lékárnička je umístěna v šatně vychovatelek).

Psychosociální podmínky

Výchovné působení vychovatelek vychází z požadavků pedagogiky volného času založené na dobrovolnosti. V průběhu všech činností vychovatelky respektují zvláštnosti psychického i fyzického vývoje dětí a zabezpečují individuální přístup. Činnosti vychází ze zájmu dětí a vedou k praktickým zkušenostem a vlastnímu prožitku.

ŠVP pro Školní družinu při Mateřské škole, základní škole a dětském domově Ivančice, příspěvkové organizaci
Ve ŠD je kladen důraz na vhodnou strukturu režimu, klidné prostředí a pohodové sociální klima. Je zajištěn dostatek relaxace i aktivního pobytu. Sounáležitost školní družiny se školou je samozřejmostí.
Vychovatelky uplatňují speciálně pedagogické postupy a využívají spolupráce se školním poradenským pracovištěm, zejména školním psychologem a speciálním pedagogem.

4 Cíle zájmového vzdělávání ve školní družině

Školní družina je nedílnou součástí školy a její vzdělávací cíle jsou v souladu se vzdělávacími cíli školy. Zájmové vzdělávání ve školní družině naplňuje svými specifickými prostředky obecné cíle vzdělávání dané školským zákonem. **Připravit účastníky pro co nejvíce samostatný život ve společnosti a prostřednictvím volnočasových aktivit ho dle jeho možností vybavit žádoucími vědomostmi, dovednostmi a postoji.**

Základní cíle:

- **rozvíjet dítě, jeho dovednosti a schopnosti**
- osvojit si základy hodnot, na nichž je založena naše společnost
- získat osobní samostatnost a schopnost projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí

Specifické cíle:

- **vychovávat k smysluplnému využívání volného času a vybavovat žáky dostatkem námětů pro naplňování volného času**
- umožňovat odpočinkové a relaxační činnosti, trávit volný čas v klidné, radostné a tvořivé atmosféře
- rozvíjet slovní zásobu a komunikační dovednosti, využívat alternativní a augmentativní formy komunikace, posilovat funkční komunikační systém
- posilovat kamarádké vztahy
- vychovávat ke zdravému životnímu stylu
- vytvářet kladný vztah k přírodě a učit chránit životní prostředí
- rozvíjet estetické cítění a výtvarné dovednosti
- posilovat pohybové dovednosti v oblasti hrubé i jemné motoriky
- podněcovat k tvořivému myšlení a logickému uvažování
- vést k úctě k jiným lidem a podporovat sociální cítění a citlivé vztahy

ŠVP pro Školní družinu při Mateřské škole, základní škole a dětském domově Ivančice, příspěvkové organizaci

4.1 Klíčové kompetence

1. Kompetence k učení

žák ve školní družině

- dokončí započatou práci
- zhodnotí své výkony
- získává poznatky spontánně i vědomě
- klade otázky a hledá na ně odpovědi, všímá si jevů kolem sebe, poznává a chápe jejich souvislosti
- pozoruje, spolupracuje při experimentování
- vědomosti získává z různých zdrojů a orientuje se v nich, pracuje s texty
- získané poznatky a zkušenosti uplatňuje v praktických situacích

2. Kompetence k řešení problémů

žák ve školní družině

- všímá si problémů, učí se problém pochopit, řeší podobné problémové situace
- promýšlí řešení problému, hledá jeho příčiny
- nevyhýbá se problémům
- pozná správná a chybná řešení
- kooperuje při řešení problému, spontánně řeší problém
- přizpůsobí se změnám

3. Kompetence komunikativní

žák ve školní družině

- používá funkční komunikační systém

ŠVP pro Školní družinu při Mateřské škole, základní škole a dětském domově Ivančice, příspěvkové organizaci

- vyjádří své myšlenky, potřeby, přání, otázky
- komunikuje s dospělými i vrstevníky
- dokáže používat alternativní a augmentativní komunikace
- učí se vyjadřovat písemně a ovládat telefon
- naslouchá druhým

4. Kompetence sociální a interpersonální

žák ve školní družině

- rozhoduje o svých činnostech, učí se uvědomovat si důsledky svého chování
- plánuje, organizuje, řídí a hodnotí jednoduché situace
- omluví se a projeví ohleduplnost
- rozpozná vhodné a nevhodné chování
- požádá o pomoc při řešení určitého problému
- podílí se na vytváření příjemné atmosféry
- spolupracuje s vrstevníky, dělí se o pomůcky, materiály
- přijme kompromis
- respektuje dohodnutá pravidla, podílí se na utváření pravidel, chápe společenská pravidla
- je tolerantní

5. Kompetence občanské

žák ve školní družině

- vnímá nespravedlnost, uvědomuje si svá práva i práva druhých
- dbá na své osobní zdraví i zdraví druhých
- vnímá sociální a kulturní prostředí
- zapojuje se do sportovních aktivit a do zlepšování školního prostředí a životního prostředí
- vnímá tradice a kulturní dědictví

ŠVP pro Školní družinu při Mateřské škole, základní škole a dětském domově Ivančice, příspěvkové organizaci

6. Kompetence k trávení volného času

žák ve školní družině

- vybírá si zájmové činnosti dle vlastních dispozic
- účelně využívá svůj volný čas
- rozvíjí své zájmy v organizovaných skupinových i individuálních činnostech
- odmítá nevhodné nabídky pro trávení volného času

ŠVP pro Školní družinu při Mateřské škole, základní škole a dětském domově Ivančice, příspěvkové organizaci

Naplňování klíčových kompetencí – naše nabídka:

Kompetence k učení

pedagogičtí pracovníci

- rozvíjíme individuálně dle možností každého žáka s ohledem na druh a stupeň zdravotního znevýhodnění
- vytváříme příznivé klima a příjemné prostředí, pozitivně ovlivňujeme vztah žáka k učení
- učíme žáky pracovat s různými texty a získávat z nich potřebné informace, orientovat se v informačních zdrojích
- umožňujeme zkušenosti využít v praktických situacích a upevňovat je vlastním prožitkem
- učíme žáky používat dětské slovníky, encyklopedie a odborné publikace
- vedeme žáky k poznávání vlastních možností a schopností společným pozorováním, rozhovorem a hodnocením dosažených výsledků
- navozujeme situace a úkoly vycházející co nejvíce z praktického života s důrazem na vlastní prožitek žáka
- umožňujeme žákům prezentaci výsledků vlastní práce

Kompetence k řešení problémů

pedagogičtí pracovníci

- rozvíjíme zejména vytvářením modelových situací, skupinové práci a možností vlastního prožitku
- učíme žáky pojmenovávat konkrétní problémy a upozorňujeme na jejich závažnost
- společně řešíme kázeňské nebo vztahové problémy
- vedeme žáky k vytváření vlastních pracovních postupů
- formou dramatizace a hrou problémových úloh učíme žáky samostatnému úsudku a rozhodování
- s žáky hovoříme o problému a umožňujeme vyjadřovat se k problémům a navrhopvat řešení
- dbáme, aby žáci přijímali důsledky svých rozhodnutí
- předkládáme varianty řešení
- pomáháme řešit vlastní problémy

ŠVP pro Školní družinu při Mateřské škole, základní škole a dětském domově Ivančice, příspěvkové organizaci

Kompetence komunikativní

pedagogičtí pracovníci

- vytváříme dostatek příležitostí pro vyjadřování žáků, provokujeme je k řeči, užíváme AAK
- vedeme žáky ke komunikaci v běžných každodenních situacích, upevňujeme správnou výslovnost
- podporujeme verbální i neverbální komunikaci
- učíme žáky formulovat a vyjadřovat vlastní myšlenky a otázky, rozvíjíme vyjadřování celou větou
- poskytujeme dostatečný časový prostor
- učíme žáky naslouchat
- učíme žáky obhajovat vlastní názory
- učíme pravidla komunikace a vystupování (neskáčeme do řeči,...)
- podporujeme poznávání a používání technických, informačních a komunikačních prostředků

Kompetence sociální a personální

pedagogičtí pracovníci

- rozvíjíme formami sociálního učení (přejímá různé sociální role)
- zapojujeme žáky do organizace činností
- stanovíme a dodržujeme společná pravidla chování
- vedeme žáky k toleranci a schopnosti empatie
- vedeme žáky k uvědomění si nezbytnosti pomáhat mladším, slabším a méně nadaným spolužákům
- učíme žáky rozpoznávat a pojmenovávat vlastní chyby a nedostatky
- seznamujeme žáky s riziky patologických forem chování

Kompetence občanské

pedagogičtí pracovníci

- rozvíjíme vedením žáků k respektování druhých a k odmítání fyzického a psychického násilí
- vedeme k ochraně svého zdraví a ochraně životního prostředí

ŠVP pro Školní družinu při Mateřské škole, základní škole a dětském domově Ivančice, příspěvkové organizaci

- důsledně dodržujeme pravidla chování, společně vytváříme pravidla
- informujeme o právech a povinnostech občana demokratického státu
- seznamujeme s hodnotami a tradicemi
- společně prožíváme vybrané tradice
- učíme rozpoznávat pozitivní a negativní projevy chování, využíváme modelové situace
- seznamujeme žáky s fungováním důležitých orgánů a institucí, informujeme o rasismu
- seznamujeme s důsledky užívání návykových látek
- nacvičujeme praktické sociální situace – v obchodě, u lékaře, na poště,...
- navštěvujeme knihovnu

Kompetence trávení volného času

pedagogičtí pracovníci

- zapojujeme se do činností společně s dětmi, seznamujeme je s vlastními zájmy
- vedeme je, aby uměli účelně trávit volný čas, pojmenováváme vhodné a nevhodné činnosti
- nabízíme dostatek činností
- vedeme žáky, aby si vybírali dle svých zájmů a dispozic
- motivujeme rozvíjení činností, které žáky baví, a snažíme se, aby je rozvíjel v organizovaných i individuálních činnostech

5 Formy vzdělávání školní družiny

PRAVIDELNÁ ČINNOST – je každodenní činnost, daná týdenní skladbou zaměstnání. Převážně zaměřená na organizované aktivity zájmového charakteru a smysluplného trávení volného času. Zahrnuje činnosti odpočinkové, individuální a spontánní. Klade důraz na metody a formy práce a naplávání klíčových kompetencí.

PŘÍLEŽITOSTNÉ AKCE – nejsou zahrnuty do standardní týdenní skladby činností. Jedná se o významnější akce a někdy jsou určeny i rodičům nebo i širší veřejnosti.

ŠVP pro Školní družinu při Mateřské škole, základní škole a dětském domově Ivančice, příspěvkové organizaci

INDIVIDUÁLNÍ ČINNOSTI – stanovuje cíle pro konkrétního žáka a rozvíjí a posiluje dané vědomosti, schopnosti a dovednosti dle individuálních možností. Vychovatelka dle znalostí žáka určí, co a jakou formou bude rozvíjeno a posilováno.

SPONTÁNNÍ AKTIVITY – představují každodenní individuální činnosti, následují po řízené a organizované části pobytu ve ŠD, v rámci ranního pobytu nebo v tzv. koncové družině před odchodem domů, také při pobytu venku. Při těchto činnostech zajišťují vychovatelky bezpečnost žáků, podněcují jejich vlastní aktivity. Řízené a spontánní činnosti na sebe přirozeně navazují nebo se vzájemně prolínají.

ODPOČINKOVÉ ČINNOSTI – zahrnuje klidové a relaxační činnosti ráno a po obědě, poslechové činnosti, individuální hry, ale také aktivní odpočinek

PŘÍPRAVA NA VYUČOVÁNÍ – vypracování domácích úkolů na základě žádosti a dohody se zákonnými zástupci, zábavné procvičování učiva formou didaktických her a soutěží, získávání nových poznatků při praktických činnostech

Organizace činností školní družiny

Školní družina je v provozu vždy ve dnech školního vyučování, podle zájmu zákonných zástupců také v době vedlejších školních prázdnin a dnů volna udělených ředitelkou školy se souhlasem zřizovatele (Jihomoravským krajem).

Provoz družiny je zajištěn ráno v době od 7.00 do 7.45 (1 třída).

Odpoledne od 12.00 do 15.30 – ve třech odděleních, které mají doby provozu nastaveny různě (12.00 – 14.15, 12.00 – 15.00, 12.30 – 15.30). Děti jsou do oddělení družiny zařazovány s přihlédnutím k plánovanému odchodu a době provozu konkrétního oddělení.

7.00 – 7.45 ranní družina – odpočinková a relaxační činnost, společná četba, komunikační kruh, klidové a stolní hry, spontánní aktivity, zajištění odchodu dětí do tříd (samostatně i s doprovodem – podle schopností dětí)

12.00 – 13.00 individuální odpočinek dle potřeb dětí, relaxace, četba, komunikační kruh, volná hra v hracích koutcích dle zájmu dětí, individuální i kolektivní hry

13.00 – 15.00 odpolední zájmová činnost – výtvarná, tvořivá, pracovní, hudební, rytmická, pohybová, sportovní, podle možností pobyt venku

15.00 – 15.30 volná hra

ŠVP pro Školní družinu při Mateřské škole, základní škole a dětském domově Ivančice, příspěvkové organizaci
 Zákonným zástupcům je vzhledem k náplni školní družiny **doporučeno** volit dobu odchodu vždy po bloku činností – tj. ve 13.00, 15.00 a poslední půlhodinu průběžně.

Svačina, pití – kdykoliv podle potřeby dětí, odpolední svačinu i pití si do družiny přinášejí každý den z domova .

5.1 Roční časový plán

Roční plán činností ve školní družině

Roční plán činností ve školní družině vychází z každoročního celoročního celoškolského projektu a tradičních činností. .

Obsahuje:

- pravidelné činnosti
- příležitostné akce
- spontánní aktivity
- odpočinkové činnosti
- individuální přípravu na vyučování – pouze v případě dohody se zákonnými zástupci

Náměty pro činnosti ve školní družině:

ZÁŘÍ	poučení o bezpečném chování ve školní družině, seznámení s kamarády, s vychovatelkami, stanovení pravidel vzájemného chování, výzdoba družiny, seznámení s tématem celoškolského celoročního projektu, motivace k činnostem podle celoročního celoškolského projektu, zavedení projektu Česko čte dětem, zavedení kalendáře přírody (roční období)
ŘÍJEN	činnosti podle námětů celoškolského celoročního projektu, projekt Česko čte dětem, akce 72 hodin, drakiáda, dýňobraní, kaštanobraní, zavírání zahrady, jablkobraní, vedení kalendáře přírody (roční období)
LISTOPAD	činnosti podle námětů celoškolského celoročního projektu, projekt Česko čte dětem, Cesta za světýlky, příprava krmítek na zimu, pečení perníků na Mikuláše, vyrábění z přírodnin, vedení kalendáře přírody (roční období)
PROSINEC	činnosti podle námětů celoškolského celoročního projektu, projekt Česko čte dětem, Mikulášská merenda, adventní a vánoční zvyky, hry na sněhu –podle možností, vystoupení na školní Živý Betlém, kalendáře přírody (roční období)
LEDEN	činnosti podle námětů celoškolského celoročního projektu, projekt Česko čte dětem, zimní hry a pokusy se sněhem, krmení ptáčků, vedení kalendáře přírody (roční období)

ŠVP pro Školní družinu při Mateřské škole, základní škole a dětském domově Ivančice, příspěvkové organizaci

ÚNOR	činnosti podle námětů celoškolského celoročního projektu, projekt Česko čte dětem, hry na sněhu podle možností, výroba karnevalových masek, maškarní karneval, seznámení s Masopustem, oslava svátku sv. Valentýna, pečení a zdobení perníkových srdíček, vedení kalendáře přírody (roční období)
BŘEZEN	činnosti podle námětů celoškolského celoročního projektu, projekt Česko čte dětem, otevírání zahrady, velikonoční zvyky (dle kalendáře), poznávání jarních květin, pozorování probouzející přírody, sportovní a didaktické hry, vedení kalendáře přírody (roční období), vynášení Zimy
DUBEN	činnosti podle námětů celoškolského celoročního projektu, projekt Česko čte dětem, velikonoční zvyky (dle kalendáře), Den Země, sázení, setí na školní zahradě, bezpečně ze školy a do školy – pravidla silničního provozu, výroba čarodějnice, pálení čarodějnic
KVĚTEN	činnosti podle námětů celoškolského celoročního projektu, projekt Česko čte dětem – uzavření projektu, slavení Dne matek, pěstitelské činnosti
ČERVEN	činnosti podle námětů celoškolského celoročního projektu, oslava Dne dětí, příprava vystoupení na Zahradní slavnost, sportovní a didaktické hry, hry v přírodě, prázdninové těšení, rozloučení s kamarády, Zahradní slavnost

Poznámka:

Vychovatelky plánují zájmové činnosti dle individuálních potřeb žáků, přizpůsobují je momentálním potřebám dětí, respektují aktuální situaci ve družině a přihlížejí k ročnímu období.

6 Obsah vzdělávání školní družiny

Obsah výchovně vzdělávacích činností je zpracován jako „nabídka“ činností, ze kterých si vychovatelky vybírají podněty a podrobně zpracovávají v měsíčních tematických plánech. Cíle jsou přizpůsobeny konkrétním žákům v oddělení.

Pravidelné činnosti:

Tematické okruhy	Místo, kde žijeme (domov, škola, město) U nás doma, Náš dům, Naše škola není bludiště, Cesta do školy, Obec, v níž žijeme, Městský úřad, Policie, Knihovna, Na poště, Čím jezdíme a čím můžeme jezdit, Chodec, cyklista, Jak žijeme, Naši pomocníci, Ochránci	Zahrnuje poznávání svého nejbližšího okolí, hledání nových věcí, organizaci života v rodině, ve škole, dopravní výchovu, orientaci a pohyb ve svém okolí.
------------------	---	---

	pořádku, Objevitelé, Za humny, Jsem Čech, Tradice našeho města	
	<p>Lidé kolem nás (rodina, kamarádi, všude žijí lidé, svátky a oslavy, jak se správně chovat) Naše rodina, Babička a dědeček, Sestřenice, bratranec, teta a strýc, Den matek, Co vyprávěly peníze, Kamarádi, Nejsme všichni stejní, Všude žijí lidé, Učíme se toleranci a pořádku, Každý den má někdo svátek, Karneval, Advent, Kouzelný čas Vánoc, Velikonoce, Den dětí, Známe kouzelná slovíčka, Jdeme na výstavu, Řekni to i beze slov, V restauraci a u stolu, V jídelně, Co jsme viděli v televizi (základ mediální výchovy)</p>	Děti si osvojují zásady vhodného chování a jednání, učí se vzájemné úctě a toleranci, uvědomují si podstatu a význam empatie, rozvíjí slovní zásobu.
	<p>Lidé a čas (náš denní režim, jak se mění lidé, jak se mění města) Co děláme během dne, Co jsme dělali včera, Náš kalendář, Měření času, Co děláme ve volném čase, Když jsme byli malí, Když velcí byli malí, Kronika školy, Jak pomáhaly děti dříve doma, jak dnes?, Malý pomocník, Putování časem, Naše město dnes a dříve, Staré předměty, Lidé a minulost. Řemeslníci.</p>	Děti se učí orientovat v čase, prostoru, seznamují se s historií své rodiny, své obce, s tradicemi a zvyky. Budují a dodržují správný režim, podílí se na vytváření pravidel.
	<p>Rozmanitost přírody (příroda okolo nás – rostliny, živočichové, roční období, počasí, voda, chráníme si své životní prostředí) Jak se mění strom, Stavíme z přírodnin, Město v lese, S hlavou v oblacích, Naše květiny, Jak se budí semínko, Pod kameny, Naši kamarádi – zvířátka, Zvířata a jejich mláďata, Příroda a my, Jaro, Léto, Podzim, Zima, Týden, měsíc, rok, Den Země, Co do přírody nepatří, Hrnečku, vař, Obrázky z cest, Cesta do pravěku</p>	Děti poznávají rozmanitost a změny, ke kterým dochází v přírodě v souvislosti se střídáním ročních období, učí se žít v souladu s přírodou a chránit ji. Učí se třídit odpad.

ŠVP pro Školní družinu při Mateřské škole, základní škole a dětském domově Ivančice, příspěvkové organizaci

	<p>Člověk a jeho zdraví (poznáváme své tělo, pečujeme o své zdraví, chodíme ven každý den) Já, Hygienické návyky, Poznáváme svoje tělo, Náš zdravý jídelníček, Jídlo – součást dne, Chci být zdraví, U lékaře, Příroda léčí, Náš vzhled, Úsměv nám sluší, Den bez úrazu, Au! To bolí, Chodím ven, Příroda je naše tělocvična, Zimní radovánky, Míčové hry, Sportovní odpoledne</p>	<p>Poznávání sebe sama. Děti se seznamují s člověkem jako lidskou bytostí, vysvětlují si pojem denní režim, seznamují se s nemocemi, prevencí a první pomoci, upevňují hygienické návyky. Dodržují bezpečnost při všech činnostech.</p>
--	--	---

Další program:

Od školního roku 2016/2017 zařazujeme díky podpoře MŠMT a následně AŠSK program zaměřený na navýšení pohybových aktivit žáků prvního stupně základních škol (Hodina pohybu navíc). Obsahem je program zaměřený na navýšení pohybových aktivit žáků prvního stupně základních škol. Dlouhodobým cílem je změna jejich životního stylu, ve kterém má pohyb své pevné místo, což by mělo výrazně přispět ke zvrácení negativního zdravotního vývoje naší populace. Pro Hodinu pohybu navíc je zpracovaná metodika pohybu zaměřená na provozování pohybových aktivit ve školních družinách, jejímiž fundamentálními principy jsou hravost, radost z pohybu, pocit sounáležitosti a společného prožitku a motivace k pohybu pohybem samotným, které se v maximální míře nachází ve sportovních hrách. Metodické materiály jsou neveřejnou přílohou ŠVP Hravé odpoledne.

Všestranná příprava je realizována na základě následujících sportů:

- fotbal,
- lední hokej,
- basketbal,
- volejbal,
- házená,
- ragby.

Způsob implementace projektu do školní družiny:

ŠVP pro Školní družinu při Mateřské škole, základní škole a dětském domově Ivančice, příspěvkové organizaci
 Hodinu pohybu navíc zajišťuje učitelka základní školy, která absolvovala příslušná metodická školení. Pro program je vyčleněno ve školní družině jednou týdně 45 minut po celý školní rok. Paní učitelka si žáky přebírá, odvádí do tělocvičny a vede aktivity v tělocvičně. Do Hodiny pohybu navíc se zařazují všichni žáci, u kterých je to možné (někdo nemůže z časových důvodů, někdo má fyzické či sociální omezení).
 Evidence je vedena v přehledu výchovně vzdělávací práce i ve zvláštním výkazu (formulář Záznamy o práci v ...)

Příležitostné činnosti:

Tematické okruhy	Školní těšení – seznamování, vítání Drakiáda Dýňobraní Cesta za světýlky Mikulášská besídka Vánoční zvyky Živý betlém Svatý Valentýn Maškarní karneval Vynášení Zimy Otevírání zahrady Pálení čarodějnic Velikonoční zvyky Oslava dne dětí Prázdninové těšení	Akce příležitostné činnosti každoročně se opakující ve školní družině. Děti se seznamují se svátky, zvyky a tradicemi v určitém období roku. Činnosti vychází také z celoročního celoškolského projektu.
------------------	---	--

6.1 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami ve školní družině

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrná opatření realizuje škola a v našem případě rovněž celé školské zařízení včetně školní družiny.

ŠVP pro Školní družinu při Mateřské škole, základní škole a dětském domově Ivančice, příspěvkové organizaci Školní družina při MŠ, ZŠ a DD Ivančice, p.o., je určena v souladu se zaměřením celého školského zařízení výhradně žákům s priznanými podpůrnými opatřeními. Speciálně pedagogická péče se realizuje na základě doporučení školních poradenských zařízení (příslušných dle druhu postižení), a to formou respektování zavedeného individuálního přístupu nastaveného školou.

Program školní družiny navazuje obsahem na školní vzdělávání výše uvedených žáků a respektuje stanovená podpůrná opatření. Vychovatelky družiny jsou o žácích pravidelně informovány na pedagogických radách a průběžně konzultují realizaci vybraných podpůrných opatření s třídními učitelkami žáků, a to minimálně jednou za čtvrtletí. O konzultacích vedou písemný záznam v záznamu výchovně vzdělávací práce školní družiny. Pro vychovatelky jsou závazná ta podpůrná opatření, která jsou v Doporučení ŠPZ konkretizována přímo na školní družinu.

6.2 Zabezpečení vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných ve školní družině

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech. Za mimořádně nadaného žáka se v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb. považuje, žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností.

V našem školském zařízení určeném žákům se speciálními vzdělávacími potřebami věnujeme vyhledávání nadaných a mimořádně nadaných žáků zvláštní pozornost. Pokud je takový žák identifikován, je pro něj školou vypracován plán pedagogické podpory (PLPP) popřípadě individuální vzdělávací plán). Školní družina se vědomě podílí na realizaci podpůrných opatření individuální podporou a rozvojem zájmů tohoto žáka v souladu se stanoveným plánem. **Vychovatelky průběžně konzultují realizaci vybraných podpůrných opatření s třídními učitelkami žáků, a to minimálně jednou za čtvrtletí. O konzultacích vedou písemný záznam v záznamu výchovně vzdělávací práce školní družiny. Pro vychovatelky jsou závazná ta podpůrná opatření, která jsou v Doporučení ŠPZ konkretizována přímo na školní družinu.**

ŠVP pro Školní družinu při Mateřské škole, základní škole a dětském domově Ivančice, příspěvkové organizaci

7 Evaluační procesy

Evaluační práce ŠD je součástí autoevaluační činnosti školy.

Cílem autoevaluační práce je zhodnocení stavu, zjistit informace o tom, jak funguje ŠVP v družině, jaké je prostředí, v němž se realizuje výchova. Má význam při korekcích a inovacích výchovného působení, při změnách vzdělávacích a výchovných strategií a určování nových priorit. Zabývá se působením činností a vychovatelek na jednotlivé žáky. V náplni volnočasových aktivit by mělo **najít uplatnění každé dítě**. Zde nejsou důležité výsledky, ale samotná činnost a snaha dítěte. Práce je dobrovolná a děti by měla naplňovat radostí. Doba a způsob odpočinku se řídí potřebami dětí a přispívá k odreagování a regeneraci sil. Při hodnocení je kladen důraz na povzbuzení, ocenění a pozitivní vyjádření, dítěti by mělo ukázat, v čem se zlepšilo a co se mu daří.

Vnitřní evaluační systém:

- *individuální* – provádí sama každá vychovatelka – průběžné sebehodnocení, hledání nových metod a postupů vedoucích ke kvalitnějším výsledkům
- *týmové* – provádí kolektiv vychovatelek např. na metodických sdruženích, při vzájemných hospitacích, při spolupráci se vychovatelkami internátu a dětského domova a třídními učitelkami – stanovení společného postupu pro další období nebo pro provádění úprav ŠVP
- *vedení školy* – hodnocení provádí vedení školy vlastními prostředky (pozorování, kontroly, hospitace) a sleduje naplňování cílů, plnění poslání družiny, práci vychovatelek, vzájemnou spolupráci, rozvoj dětí, sociální klima a realizaci ŠVP

Vnější evaluační systém:

- zpětná vazba ze získaných informací od rodičů a dětí
- hodnocení zřizovatele a České školní inspekce
- hodnocení veřejnosti podle prezentace činností ŠD

Hodnotící kritéria: podmínky činnosti (režim dne, uspořádání činností, vhodnost prostředí), organizace činnosti (motivace, speciálně pedagogické postupy, využívání pomůcek, zásady pedagogiky volného času, časové rozložení činností), činnosti vychovatelek (jednání s žáky, způsob komunikace, pestrost volených činností), úroveň dalšího vzdělávání vychovatelek, stav materiálních podmínek a zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví

ŠVP pro Školní družinu při Mateřské škole, základní škole a dětském domově Ivančice, příspěvkové organizaci

Techniky:

- průběžné denní hodnocení
- vzájemné rozhovory a hospitace, neformální sdělování vlastních zkušeností
- zpětná vazba bezprostředních reakcí dětí
- zpětná vazba zájmu rodičů o činnosti ve školní družině
- pozorování, rozhovory, hospitace, analýza dokumentů, analýza činností

Od školního roku 2016/2017 probíhá i evaluace programu „Hodina pohybu navíc“, a to tímto způsobem:

Vyhodnocení programu bude realizováno v těchto bodech:

- dopady projektu (i nepřímo) na zdatnost dětí (dle určených funkčně-motorických testů),
- klady a zápory projektu jako takového,
- vyhodnocení sběru dat získaných z dotazníků vyplněných rodiči i žáky na začátku i konci školního roku.

Součástí dotazníku budou tyto kategorie:

- na začátku školního roku:
 - co si rodiče a žáci od programu slibují,
 - zda tento program rodiče hodnotí jako přínos,
- na konci školního roku:
 - zda program přispěl k větší pohybové aktivitě žáka,
 - pozorované rozdíly v chování žáka (socializace, spokojenost, zklidnění dítěte během výuky ostatních předmětů, učební výsledky...),
 - pocity žáků,
 - zda tento program splnil očekávání,
 - zda tento program hodnotí zpětně jako přínos,
 - kým bylo zajištěno vzdělávání (učitel TV, trenér) a s jakou kvalifikací,
 - kvantifikované ukazatele:
 - počet učitelů TV/trenérů zapojených do projektu na škole,
 - průměrný počet žáků na 1 učitele TV/trenéra během vzdělávání,

ŠVP pro Školní družinu při Mateřské škole, základní škole a dětském domově Ivančice, příspěvkové organizaci

- průměrný počet žáků účastnících se vzdělávání,
- celkový počet žáků v ročnících zapojených do programu,
- motivace k pohybovým aktivitám,
- trend úrazovosti.

Zpráva podle výše uvedených bodů bude k projektu zpracovávána každý rok realizace projektu. Zodpovídá učitelka pověřená vedením Hodiny pohybu navíc.

Dotazník je přílohou ŠVP.

8 Přílohy neveřejné:

- a) Tabulka pro třídní plán
- b) Metodika Hodiny pohybu navíc

V Ivančicích dne 20.,8.2019 PaedDr. Miroslava Křupalová